

Briselē, 26.2.2026.
COM(2026) 101 final

**KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI, EIROPAS
EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI**

***ProtectEU*: programma terorisma novēršanai un apkarošanai**

1. Ievads

Šī programma, kas izziņota dokumentā *ProtectEU: Eiropas iekšējās drošības stratēģija*¹, iezīmē to, ka tiek atjaunoti centieni apkarot terorismu un vardarbīgu ekstrēmismu, kuram nepastāv nekādas robežas – ne fiziskas, ne digitālas. Terorisms² un vardarbīgs ekstrēmisms³ vēl arvien ir pastāvīga problēma ES un tās dalībvalstīm. Pieaugošās saiknes starp terorismu un citām noziedzības jomām, aptverošāki tīkli un mazāk ideoloģiski motivēti dalībnieki, kā arī neskaidras robežas starp tiešsaistes un fiziskām operācijām rada īpašas problēmas teroristu nodarījumu definēšanā un identificēšanā. Ņemot vērā šo sarežģīto apdraudējumu ainu, **vislabākā pieeja ir vienota rīcība**, un, lai gan dalībvalstis joprojām pašas ir vienīgās atbildīgās par valsts drošību⁴, ES ir vienoti jāstrādā kopā ar tām.

Lai gan ES ir piedzīvojusi mazāku skaitu liela mēroga koordinētu teroristu uzbrukumu, **šādi draudi nav izzuduši – tie ir mainījušies**. Laikposmā no 2019. līdz 2023. gadam teroristisku incidentu skaits vairāk nekā divkāršojās (no 57 līdz 120), bet 2024. gadā samazinājās līdz 58 incidentiem⁵. Par nesensajiem uzbrukumiem galvenokārt ir atbildīgi individuāli teroristi un mazi grupējumi. Vispārējais **apdraudējuma līmenis joprojām ir augsts**, un tas veidojas, **palielinoties apdraudējuma cēloņu skaitam**⁶. Lai gan **džihādistu terorisms** joprojām ir visievērojamākais un nāvējošākais terorisma apdraudējums⁷, teroristus un vardarbīgus ekstrēmistus vada arvien dažādāka motivācija, kas ne vienmēr ir saistīta ar konkrētu ideoloģiju, tai skaitā Eiropas demokrātisko vērtību noraidīšana, antisemitisms vai naidis pret musulmaņiem⁸.

ES jau ir veikusi pasākumus, lai apkarotu terorismu un vardarbīgu ekstrēmismu, izmantojot **2020. gada ES terorisma apkarošanas programmu**⁹ kā ceļvedi drošākas ES izveidei. Desmit gadu laikā kopš necilvēcīgo uzbrukumu uzliesmojuma visā Eiropā, tai skaitā Parīzē un Briselē, ES ir ieviesusi **visaptverošu tiesisko regulējumu**, kas paredzēts, lai noteiktu kriminālatbildību par teroristu nodarījumiem, vērstos pret teroristisku saturu tiešsaistē un ierobežotu piekļuvi teroristu finansēšanai, šaujamo ierociem un sprāgstvielām. Mēs esam stiprinājuši savu spēju **atklāt un apturēt teroristu pārvietošanos** pie ārējām robežām, izmantojot modernizētas

---

¹ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par [ProtectEU: Eiropas iekšējās drošības stratēģiju](#), COM(2025) 148 final. Šī programma papildina nodevumus, kas izstrādāti saskaņā ar dokumentiem “Eiropas sagatavotības savienības stratēģija” (JOIN (2025) 130 final), “Miera saglabāšana – aizsardzības gatavības ceļvedis 2030. gadam” ([JOIN \(2025\) 27 final](#)) un “Eiropas demokrātijas vairogs: spēcīgas un noturīgas demokrātijas stiprināšana” ([JOIN \(2025\) 791 final](#)).

² Teroristu nodarījumi ir definēti [Direktīvas \(ES\) 2017/541 par terorisma apkarošanu 3. pantā](#) kā kriminālas darbības, kas pēc to rakstura vai apstākļiem var radīt smagu kaitējumu valstij vai starptautiskai organizācijai, ja tās izdarītas tīši un ar teroristisku mērķi.

³ ES līmenī nav pieņemta vardarbīga ekstrēmisma juridiska definīcija. Vardarbīgas ekstrēmisma darbības neatbilst teroristu nodarījumu definīcijā noteiktajam robežlielumam, tomēr tās rada nopietnus draudus drošībai. Uz projektiem balstīta sadarbība vardarbīga labējā ekstrēmisma (VRWE) jomā ļāva izstrādāt darba [definīciju](#).

⁴ Līguma par Eiropas Savienību 4. panta 2. punkts.

⁵ *The Europol European Union Terrorism Situation and Trend Report (TE-SAT) 2025* (Eiropola 2025. gada ziņojums par terorisma situāciju un tendencēm Eiropas Savienībā).

⁶ Pamatojoties uz jaunākajiem Eiropola *TE-SAT* un *EU Intcen* draudu novērtējumiem (konfidenciāli).

⁷ Eiropols, 2025. gada *TE-SAT*.

⁸ Cita motivācija ietver pret *LGBTQ+* vērstu naidu, mizoginiju, rasismu, pret sistēmu vērsta ideoloģijas, nihilismu un “akseleracionismu”, kas ir ideoloģijas, kurās uzskata, ka pašreizējais sabiedrības stāvoklis nav labojams un esošā “sistēma” ir jāiznīcina un “jāsāk viss no jauna”.

⁹ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai [“ES terorisma apkarošanas programma: paredzēt, novērst, aizsargāt, reaģēt”](#) (COM(2020) 795 final).

drošības un robežu pārvaldības sistēmas, labāku informācijas apmaiņu un ciešāku sadarbību gan ES iekšienē, gan ar trešām valstīm.

ES aģentūras ir nodrošinājušas operatīvu atbalstu un instrumentus dalībvalstīm, padarot **terorisma izmeklēšanu un kriminālvajāšanu efektīvāku**, pēdējo piecu gadu laikā veicot vairāk nekā 2000 arestus un notiesājot vairāk nekā 1800 personas par teroristiskiem nodarījumiem¹⁰. ES līmeņa atbalsta struktūras, piemēram, **ES zināšanu centrs radikalizācijas novēršanas jomā** un **Konsultatīvā programma aizsardzības drošības jautājumos**, ir ļāvušas dalībvalstīm gūt labumu no kopīgotas prakses un zināšanām, **palielinot noturību** visā ES. Pamatojoties uz šiem sasniegumiem, šajā programmā, kas izstrādāta ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm un citām ieinteresētajām personām, ir apzinātas atlikušās nepilnības un izklāstīti konkrēti pasākumi to novēršanai.

Ģeopolitiskās norises un ārējie konflikti palielina riskus un ietekmē ES drošību. “Hamās” 2023. gada 7. oktobra uzbrukumi un tiem sekojošais konflikts Gazā ir saasinājuši naidu un kūdīšanu uz vardarbību visā ideoloģiskajā spektrā. Džihādistu aktori ir instrumentalizējuši šos notikumus, izmantojot maldinošu informāciju tiešsaistē un skaidrus aicinājumus uz vardarbību. Līdzīgus vēstījumus ir izmantojuši arī kreisā spārna un labējā spārna ekstrēmistu aktori. Tas palielina uzbrukumu risku. “Islāma valsts” un ar to saistītās organizācijas joprojām ir viens no galvenajiem ārējiem draudiem ES, ņemot vērā to spējas iedvesmot uzbrukumus. Nestabilā situācija Sīrijā rada bažas par drošību, ņemot vērā organizācijas “Islāma valsts” iespējamo atdzimšanu un ārvalstu kaujinieku teroristu neskaidro nākotni aizturēšanas vietās un nometnēs Sīrijas ziemeļaustrumos. Teroristu organizācijas arvien biežāk vēršas pret humānās palīdzības personālu un operācijām, izmantojot vardarbību, iebiedēšanu un kavēšanu.

Turklāt saistībā ar **Krievijas agresijas karu** pret Ukrainu Krievija ir veikusi arvien vairāk sabotāžas un hibrīddarbību pret ES. Šīs darbības pārkāpj dalībvalstu teritoriālo suverenitāti, grauj demokrātisko iestāžu integritāti un rada tiešus draudus civiliedzīvotāju drošībai. Papildus šīm darbībām ar Krieviju saistīti aktori veic koordinētas ietekmēšanas darbības, tai skaitā vardarbīgu ekstrēmistu un citu šķeltniecisku vēstījumu izplatīšanu Eiropā. Šis konflikts ir arī izgaismojis iespējamus drošības riskus, kas saistīti ar ārvalstu brīvprātīgo un kaujas pieredzi guvušo Krievijas bijušo kaujinieku atgriešanos.

ES ir saskārusies arī ar **sarežģītiem apdraudējumiem, ko sponsorē teroristu grupas, kā arī ārvalstu valstiski un nevalstiski aktori**. Naidīgi aktori ir izmantojuši teroristu darbības veidus, piemēram, gaisa kravās ievietojot improvizētas aizdedzinošas ierīces, veicot kiberuzbrukumus un sabotējot kritisko infrastruktūru, kā arī izmantojot teroristus un vardarbīgus ekstrēmistus kā pastarpinātus spēkus. Joprojām pastāv oportunistiskas saiknes starp terorismu, organizēto noziedzību un kibernetizēto noziedzību, kurās izmanto modeļus “noziedzība kā pakalpojums”, kopīgas vervēšanas grupas, noziedzīgas tirdzniecības vietas un pagrīdes banku tīklus¹¹. Pastiprinātā saikne starp terorismu, kibernetizēto noziedzību, naidīgu ārvalstu iejaukšanos un organizēto noziedzību rada problēmas kriminālatbildības noteikšanā un valstu un ES līmeņa reaģēšanas koordinēšanā.

---

¹⁰ Eiropols, *TE-SAT* ziņojumi par 2021.–2025. gadu.

¹¹ Eiropols, 2025. gada ES smagās un organizētās noziedzības draudu novērtējums (*EU-SOCTA*), *Beneath the Surface: Terrorist and Violent Extremist Use of the Dark Web and Cybercrime-As-A-Service for Cyber-Attacks* |(Zem redzamās virsmas. Tumsā tīmekļa izmantošana terorisma un vardarbīga ekstrēmisma nolūkos un kibernetizēta kā pakalpojums kiberuzbrukumiem) | *Office of Counter-Terrorism* (Terorisma apkarošanas birojs).

Visā Eiropā ir strauji pieaudzis **terorismā un vardarbīgā ekstrēmismā iesaistīto nepilngadīgo skaits**. 2024. gadā gandrīz trešdaļa par terorismu aizdomās turēto personu ES bija jaunākas par 20 gadiem, un jaunākais no viņiem bija tikai 12 gadus vecs. Lielākā daļa šo nepilngadīgo ir saistīti ar džihādistu terorismu, lai gan arī vardarbīgs labējais ekstrēmisms ir kļuvis spēcīgāks, jo īpaši izmantojot akseleracionistu tīklus, “aktīvus klubus”¹² un tiešsaistes ekstrēmistu tīklus¹³, kas izplata vardarbīgu saturu un piespiež neaizsargātus nepilngadīgos iesaistīties paškaitējuma un vardarbības darbībās. Ir uzradušās dažādas ideoloģijas, un daudzu individuālo teroristu uzbrukumu galvenais motīvs ir vardarbības slavināšana.

Teroristi un vardarbīgi ekstrēmisti arvien vairāk **izmanto tiešsaistes ekosistēmu un jaunās tehnoloģijas, sociālos medijus un spēļu platformas**, lai kopīgotu kaitīgu saturu, izplatītu dezinformāciju, radikalizētu, piesaistītu līdzekļus un vervētu. Ekstrēmistu satura algoritmiska pastiprināšana veicina radikalizāciju. Teroristi koordinē plānus pilnīgas šifrēšanas (*end-to-end, E2EE*) saziņas platformās un finansē savus tīklus un uzbrukumus ar **kriptovalūtām**, neaizstājamajiem blokķēžu žetoniem (*NFT*) un digitālo *hawala*¹⁴. Ģeneratīvs MI tiek ļaunprātīgi izmantots, lai izstrādātu norādījumu rokasgrāmatas uzbrukumiem. 3D drukāšanas tehnoloģija (piemēram, šaujamieroču ražošanai) un bezpilota lidaparātu sistēmu (*UAS/dronu*) plašāka izmantošana vēl vairāk pastiprina apdraudējumu.

Pamatojoties uz plašām apspriedēm ar ieinteresētajām personām un nesenajiem Padomes secinājumiem¹⁵ par terorismu, programmā svarīgas notiekošās darbības ir apvienotas ar jaunām iniciatīvām, kas paredzētas, lai neatpaliktu no strauji mainīgajām apdraudējuma iespējām. Tajā ir izklāstītas konkrētas darbības, **lai prognozētu draudus, novērstu radikalizāciju, aizsargātu cilvēkus gan tiešsaistē, gan bezsaistē, nodrošinātu ātru un koordinētu reaģēšanu uz uzbrukumiem un stiprinātu globālo cīņu pret terorismu saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, tai skaitā cilvēktiesībām un humanitārajām tiesībām.**

Visefektīvākā reaģēšana uz terorismu ir tāda, kas apliecina apņemšanos ievērot mūsu vērtības, pret kurām vērsti uzbrukumus; tādējādi visas darbības balstās **pamattiesību ievērošanā**. Lai papildinātu un padarītu pilnīgu minēto reaģēšanu, dalībvalstis tiek aicinātas pieņemt un regulāri atjaunināt savas valsts stratēģijas, ievērojot šajā programmā noteikto stratēģisko satvaru.

2. Pilāri terorisma un vardarbīga ekstrēmisma apkarošanai

2.1. Apdraudējumu paredzēšana

Drošība sākas ar **efektīvu prognozēšanu un plānošanu**. ES ir izveidojusi spēcīgas terorisma apkarošanas situācijas apzināšanās spējas. **ES vienotā izlūkdatu analīzes procedūra (SIAC)**, kas ir vienots piekļuves punkts dalībvalstu izlūkdatiem, sniedz savlaicīgus draudu

---

¹² Aktīvie klubi ir brīvi organizēti ekstrēmistu tīkli, kuru darbības centrā ir fitnesa vai cīņas māksla un kuri darbojas kā ideoloģijas, piesaistes un vervēšanas centri vardarbīga labējā ekstrēmisma aprindās.

¹³ Zināmi arī kā “764” vai “Com” tīkli.

¹⁴ Digitālā *hawala* nodrošina pārrobežu, pseidoanonīmu pārvedumu metodi, izmantojot dažādas digitālās metodes (blokķēdes tehnoloģiju, mobilo naudu utt.), kas līdzinās *hawala* fiziskajam neformālajam tīklam, vienlaikus ieviešot papildu drošības slāņus. (*TE-SAT* 2025).

¹⁵ Padomes 2022. gada 9. jūnija secinājumi par Eiropas iedzīvotāju aizsardzību pret terorismu: panākumi un turpmākie soļi,

Padomes 2024. gada 12. decembra secinājumi par turpmākajām prioritātēm Eiropas Savienības un tās dalībvalstu kopīgo terorisma apkarošanas centieni stiprināšanai.

novērtējumus, savukārt **Eiropols** regulāri sagatavo ziņojumus par tendencēm, pamatojoties uz tiesībsardzības informāciju.

Augstā pārstāve ārlietās un drošības politikas jautājumos (“Augstā pārstāve”) par prioritāti noteiks **SIAC stiprināšanu** gan resursu, gan spēju ziņā. Papildus **drošu saziņas kanālu ieviešanai** un sarunu pabeigšanai par ierosināto **regulu par informācijas drošību** Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās Komisija un Augstā pārstāve strādās pie tā, lai **vēl vairāk stiprinātu ES personāla informētību** nolūkā veicināt “**nepieciešamības dalīties**” **kultūru**, vienlaikus saglabājot “nepieciešamības zināt” principu attiecībā uz klasificētu informāciju.

Nemot vērā jauno apdraudējumu dinamisko un neparedzamo raksturu, ir jāstiprina tiesībsardzības iestāžu prognozēšanas spējas. Kā izklāstīts *ProtectEU* iekšējās drošības stratēģijā, Komisija ierosinās uzlabot **Eiropola analītisko atbalstu, tai skaitā publiskos avotos pieejamu izlūkdatu ieguves (OSINT) spējas**. Ja iespējams, Eiropola ziņojumus par tendencēm, situācijas pārskatus un tematisko analīzi varētu sniegt neklasificētos formātos, lai palielinātu sabiedrības informētību par jaunām tendencēm, atbalstot agrīnas atklāšanas un novēršanas centienus. Turklāt draudu analīze, ko Komisija gatavo, kā paziņots *ProtectEU* iekšējās drošības stratēģijā, palīdzēs arī apzināt jaunus draudus un politikas risinājumus terorisma un vardarbīga ekstrēmisma apkarošanai.

Prognozēšana ir vienlīdz svarīga, lai apzinātu riskus un iespējas, ko rada jaunās tehnoloģijas¹⁶. **Kopīgā pētniecības centra** darbs turpinās virzīt drošības pētniecību. Lai izmantotu jauno tehnoloģiju potenciālu tiesībsardzības jomā un sagatavotos vērsties pret to, ka teroristi un vardarbīgi ekstrēmisti tās izmanto ļaunprātīgi, Komisija **pastiprinās drošības pētniecību pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” un Iekšējās drošības finansējuma ietvaros, 2026. gadā un turpmāk izsludinot īpašus uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus**. Pētniecības prioritātes ietvers agrīnas atklāšanas spējas un inovāciju tādās tehnoloģijās kā mākslīgais intelekts, cīņu pret tiešsaistes platformu ekstrēmistisku izmantošanu, jaunas teroristu finansēšanas metodes (piemēram, kriptoaktīvi) un iedzīvotāju un sabiedrisko vietu aizsardzību pret draudiem, ko rada sprāgstvielu, dronu un 3D drukātu ieroču izmantošana, uzbrukumi, kuri veikti, ar automašīnu ietriecoties pūlī, kā arī auksto ieroču izmantošana. Lai nodrošinātu pētniecības rezultātu ieviešanu, Komisija atbalstīs arī **ES finansētu risinājumu testēšanu un ieviešanu, lai tiesībsardzības iestādēm nodrošinātu mūsdienīgus rīkus un metodiku** efektīvai terorisma un vardarbīga ekstrēmisma novēršanai, atklāšanai un reaģēšanai uz to.

PAMATDARBĪBAS

Komisija:

- atbalstīs drošu sakaru kanālu ieviešanu starp ES iestādēm, struktūrām un aģentūrām;
- pastiprinās drošības pētniecību ar pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa” un iekšējās drošības finansējumu;
- atbalstīs ES finansētu risinājumu testēšanu un ieviešanu, lai tiesībsardzības iestādēm nodrošinātu mūsdienīgus rīkus.

Augstā pārstāve:

- prioritārā kārtā stiprinās *SIAC* saskaņā ar Augstās pārstāves un dalībvalstu kopīgo dokumentu.

Eiropols:

¹⁶ Sk. Komisijas Kopīgā pētniecības centra ziņojumu [Emerging risks and opportunities for EU internal security stemming from new technologies \(2025\)](#) (Jauni riski un iespējas ES iekšējai drošībai, kas izriet no jaunajām tehnoloģijām), EUR 40239 JRC139674.

- uzlabos analītiskā atbalsta un publiskos avotos pieejamu izlūkdatu ieguves (*OSINT*) spējas.

Eiropas Parlaments un Padome tiek aicināti:

- pabeigt sarunas par regulu par informācijas drošību Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās.

2.2. Radikalizācijas novēršana

Radikalizācijas novēršana ir vēršanās pret tās cēloņiem, pirms tie ir jau iesakņojušies. Tam ir vajadzīga **visas sabiedrības pieeja**, iesaistot ieinteresētās personas no izglītības, sociālajiem, kultūras un jaunatnes dienestiem, tiesībaizsardzības, ieslodzījuma vietu un probācijas dienestiem, vietējām kopienām, pilsoniskās sabiedrības organizācijām un tiešsaistes vides. **ES zināšanu centra radikalizācijas novēršanas jomā** (“zināšanu centrs”)¹⁷ izveide 2024. gada jūnijā un 60 miljonu EUR piešķiršana četrus gadus laikā iezīmēja būtiskas pārmaiņas ES novēršanas politikā.

Zināšanu centrs apvieno vairāk nekā 6000 politikas veidotāju, pētnieku un praktiķu visā Eiropā un izstrādā **norādījumus politikas veidotājiem un praktiķiem, praktiskus rīkus, apmācību un īpaši pielāgotus atbalsta pakalpojumus**. Tas darbojas saskaņā ar dalībvalstu noteiktajām stratēģiskajām ievirzēm,¹⁸ kas tiks atjauninātas 2027. gadā. Šajā programmā ir izklāstīti konkrēti zināšanu centra uzdevumi un nodrošināts, ka tas pilnībā īsteno savas pilnvaras, pārvēršot tās operatīvajā atbalstā dalībvalstīm, palīdzot tām paredzēt jaunus riskus un noteikt katrai valstij piemērotus atbildes pasākumus uz radikalizāciju.

2.2.1. Nepilngadīgajiem paredzētu novēršanas rīkkopu izstrādāšana

Sekas, ko rada nepilngadīgo iesaistīšanās radikalizācijā un terorismā, ir tālejošas un skar ne tikai iesaistītos nepilngadīgos, bet arī kopienas un sabiedrību kopumā. Lai risinātu problēmu saistībā ar satraucošo radikalizējušos nepilngadīgo skaitu visā Eiropā, Komisija balstīsies uz zināšanu centra darbībām un sniegs stratēģiskus norādījumus par **nepilngadīgo radikalizācijas novēršanu**. Tajos galvenā uzmanība tiks pievērsta agrīnai atklāšanai, aizsardzības faktoru stiprināšanai, noturībai ar izglītības¹⁹ un sociālās integrācijas, it īpaši neaizsargātu nepilngadīgo integrācijas, palīdzību, atbalstam ģimenēm un kopienām, drošai iesaistei tiešsaistē un sadarbībai starp nozarēm, pamatojoties arī uz darbu, ko veic jau esošie drošāka interneta centru tīkli dalībvalstīs un kandidātvalstīs.

Komisija atzīst, ka **garīgās veselības problēmas** var padarīt nepilngadīgos neaizsargātākus pret ekstrēmistu vēstījumiem, vardarbību un vervēšanu. Tāpēc tā veicinās ciešāku sadarbību starp novēršanas dalībniekiem un garīgās veselības dienestiem, izmantojot integrētu pieeju bērnu aizsardzībai²⁰. Šajā sakarā dalībvalstis tiek mudinātas savos novēršanas satvaros integrēt psihosociālās zināšanas un atbalstu.

2.2.2. Noturīgas sabiedrības veidošana

¹⁷ [ES zināšanu centrs radikalizācijas novēršanas jomā](#).

¹⁸ [Stratēģiskas ievirzes attiecībā uz koordinētu ES pieeju radikalizācijas novēršanai](#).

¹⁹ Par turpmākiem pasākumiem noturības veicināšanai ar izglītības palīdzību, tai skaitā par medijpratību, digitālo prasmi un pilsoniskumu, sk. [Kopīgo paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Eiropas demokrātijas vairogs: spēcīgas un noturīgas demokrātijas stiprināšana”](#), JOIN (2025) 791 final. Eiropas demokrātijas vairogs, JOIN (2025) 791 final.

²⁰ Saskaņā ar [Komisijas Ieteikumu \(ES\) 2024/1238 \(2024. gada 23. aprīlis\) par integrētu bērnu aizsardzības sistēmu izstrādi un stiprināšanu bērna interesēs](#).

Lai stiprinātu kopienu noturību, Komisija sāk **Kopienas iesaistes un iespēju veicināšanas programmu (CEEP)**, piešķirot 5 miljonus EUR, kas paredzēti, lai pilsoniskajai sabiedrībai un praktiķiem nodrošinātu digitālās prasmes efektīviem tiešsaistes intervences pasākumiem un lai pastiprinātu novēršanā iesaistīto jauniešu viedokli.

Visu reliģisko kopienu aizsardzība pret naidu, diskrimināciju un vardarbību joprojām ir būtiska Eiropas apņemšanās. Komisija paātrinās **ES stratēģijas antisemitisma apkarošanai un ebreju dzīvesvides atbalstam**²¹ īstenošanu un izveidos tīklu antisemitisku naida runu apkarošanai tiešsaistē. Saskaņā ar šo stratēģiju *SIAC* savos regulārajos draudu novērtējumos turpinās iekļaut analīzi par konkrētiem draudiem ebrejiem, viņu kopienām un kulta vietām. Dalībvalstis tiek mudinātas ievērot **ieteikumus, kas sniegti uz projektiem balstītā sadarbībā antisemitisma jomā vardarbīga ekstrēmisma novēršanai un apkarošanai**²².

Lai stiprinātu krimināltiesisko reaģēšanu ES līmenī uz visu veidu naidu, tai skaitā pieaugošo pret musulmaņiem vērsto naidu, Komisija apsver likumdošanas iniciatīvu, lai saskaņotu **tiešsaistē pastrādātu naida nodarījumu definīciju**²³. Komisija sadarbosies ar Eiropolu, lai uzlabotu **MI atbalstītu ekstrēmistiska satura atklāšanu**, kopīgus apdraudējuma rādītājus un ātrāku sadarbību starp platformām, tiesībaizsardzības iestādēm un pētniekiem nolūkā identificēt MI radītu propagandu un koordinētas radikalizācijas kampaņas.

2.2.3. Vēršanās pret radikalizāciju ieslodzījuma vietās un darbs ar personām, kas atbrīvotas no ieslodzījuma vietas, un ārvalstu kaujinieku teroristu un viņu ģimenes locekļu atgriešanās pārvaldīšana

Nemot vērā to ieslodzīto iespējamo atbrīvošanu, kuri ir izcietuši sodu, bet var būt **radikalizēti**²⁴, ir vajadzīga stingrāka koordinācija un pielāgoti reintegrācijas pasākumi. Dalībvalstīm būtu **jāstiprina informācijas apmaiņa** starp ieslodzījuma vietu, probācijas un tiesībaizsardzības iestādēm un jāīsteno uz pierādījumiem balstītas distancēšanās un reintegrācijas programmas.

Zināšanu centrs atbalstīs šos centienus, **izstrādājot rīkus risku novērtēšanai un pārvaldībai posmā pirms atbrīvošanas**, savukārt Komisija sniegs **norādījumus**, kas paredzēti, lai atbalstītu valstu pieejas attiecībā uz radikalizētām personām, kas atbrīvotas no ieslodzījuma vietas.

Lai risinātu sarežģītās problēmas, kas saistītas ar **ārvalstu kaujiniekiem teroristiem, kuri atgriežas, un viņu ģimenēm**, dalībvalstis tiek mudinātas turpināt novērst izceļošanu uz konflikta zonām un veikt efektīvu kriminālvajāšanu attiecībā uz ārvalstu kaujiniekiem teroristiem, kuri atgriežas. Zināšanu centrs atbalstīs dalībvalstis ar rīkiem risku novērtēšanai

---

²¹ [ES stratēģija antisemitisma apkarošanai un ebreju dzīvesvides atbalstam \(2021.–2030. gads\)](#), COM/2021/615 final.

²² [European Commission Set of Recommendations from the PBC Antisemitism in Preventing and Countering Violent Extremism \(P/CVE\) March 2025](#) (Eiropas Komisijas ieteikumu kopums, kas sniegts uz projektiem balstītā sadarbībā antisemitisma jomā vardarbīga ekstrēmisma novēršanai un apkarošanai (P/CVE)), 2025. gada marts. Nemot vērā šos ieteikumus, ES zināšanu centrs ir izstrādājis [rokasgrāmatu par galvenajiem simboliem, vēstījumiem un ziņošanas mehānismiem](#), kas tiks publicēta.

²³ ES līmenī pašreizējais tiesiskais regulējums, kas paredzēts [Padomes Pamatlēmumā par cīņu pret noteiktiem rasisma un ksenofobijas veidiem un izpausmēm](#) (Padomes Pamatlēmums 2008/913/TI) un [Direktīvā par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē apkarošanu](#) (Direktīva (ES) 2024/138), aptver tikai naida noziegumus, kuru pamatā ir attiecīgi rasistiski un ksenofobiski iemesli, un kiberkūdīšanu uz vardarbību vai naidu dzimuma dēļ.

²⁴ Saskaņā ar Eiropola novērtējumiem (dati, kas nav publiski).

un atgriezušos personu drošai pārvaldībai, kā arī ar apmācību par rehabilitāciju un reintegrāciju, galveno uzmanību pievēršot bērnu aizsardzībai viņu interesēs.

2.2.4. Terorismā cietušo aizsardzība

Terorismā cietušie saskaras ar ilgstošām sekām, un viņiem ir vajadzīgs specializēts atbalsts. Likumdevēji nesēn panāca vienošanos par ierosināto **Cietušo tiesību direktīvas pārskatīšanu**²⁵, kas stiprinās terorismā cietušo tiesību aizsardzību un ko papildinās **jauna ES stratēģija par cietušo tiesībām**. Komisija arī uzlabos **terorismā cietušo atceres dienas pamanāmību un atbalstīs cietušo apvienības**, veicinot to aktīvo lomu novēršanas programmās.

PAMATDARBĪBAS

Komisija sadarbībā ar ES zināšanu centru:

- izstrādās novēršanas rīkkopu nepilngadīgajiem, tai skaitā rokasgrāmatu vecākiem par jauniešu aizsardzību pret radikalizāciju tiešsaistes vidē un praktiskus modeļus uzticības tālruņiem un zvanu centriem, lai ziņotu par radikalizācijas pazīmēm un rīkotos saistībā ar tām;
- izstrādās standartizētas procedūras un kopīgu riska novērtēšanas metodiku radikalizētiem ieslodzītajiem posmā pirms to atbrīvošanas;

Komisija:

- kopā ar šo programmu uzsāks Kopienas iesaistes un iespēju nodrošināšanas programmu;
- izstrādās ieteikumus nepilngadīgo un personu, kas atbrīvotas no ieslodzījuma vietas, radikalizācijas novēršanai;
- nāks klajā ar jaunu ES stratēģiju par cietušo tiesībām;
- sadarbosies ar Eiropolu, lai uzlabotu ekstrēmistu un radikalizācijas kampaņu satura atklāšanu, izmantojot MI.

Dalībvalstis tiek aicinātas:

- iekļaut radikalizācijas novēršanu izglītībā un sportā, pamatojoties uz ES līmenī izstrādātajiem ieteikumiem, instrumentiem un paraugpraksi;
- stiprināt stratēģiskās komunikācijas un izpratnes veicināšanas kampaņas, izmantojot ES zināšanu centra sniegto atbalstu;
- stiprināt informācijas apmaiņu un īstenot distancēšanās un reintegrācijas programmas personām, kas atbrīvotas no ieslodzījuma vietas;
- novērst izceļošanu uz konflikta zonām un saukt pie atbildības ārvalstu kaujiniekus teroristus, kas atgriežas.

2.3. Cilvēku aizsardzība tiešsaistē

Pēdējo gadu laikā ES ir izveidojusi vienu no progresīvākajiem tiesiskajiem regulējumiem pasaulē, kas paredzēts, lai apkarotu teroristu darbības tiešsaistē, un to papildina brīvprātīga dalībvalstu, tiešsaistes platformu un Eiropola sadarbība.

²⁵ [Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar kuru groza Direktīvu 2012/29/ES, ar ko nosaka noziegumos cietušo tiesību, atbalsta un aizsardzības minimālos standartus un aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2001/220/TI \(COM\(2023\) 424 final\).](#)

Tomēr apdraudējums turpina attīstīties. Ekstrēmistu tīkli ātri pielāgojas, izmanto jaunās tehnoloģijas un pāriet no atvērtām platformām uz slēgtu tērzēšanu un šifrētu pakalpojumu izmantošanu. Tas var radīt nopietnas problēmas teroristu plānu atklāšanā un novēršanā, teroristu tīklu un to atbalstītāju kartēšanā, kā arī teroristu darbību izmeklēšanā un kriminālvajāšanā. Turklāt teroristu materiālu izplatība notiek vieglāk, tāpēc ir vajadzīgi viedāki atklāšanas rīki, lai nodrošinātu, ka identificētais teroristiskais saturs neparādās citur. Komisija stiprinās Digitālo pakalpojumu akta (DPA) izpildi un atbalstīs Regulas par teroristisku saturu tiešsaistē (TCO) efektīvu īstenošanu, novērsīs atlikušās nepilnības un nodrošinās ātrāku un koordinētāku reaģēšanu, lai uzturētu tiešsaistes telpas drošību un noturību pret ļaunprātīgu izmantošanu, vienlaikus nodrošinot pamattiesību ievērošanu. Kā paziņots *ProtectEU* iekšējās drošības stratēģijā, Komisija arī nāks klajā ar **rīcības plānu bērnu aizsardzībai pret noziedzību**, kurā būs iekļauti pasākumi, kas paredzēti, lai vērstos pret radikalizāciju un vervēšanu noziedzībai tiešsaistē un bezsaistē.

2.3.1. Tiesiskā regulējuma pilnīga izmantošana, lai apkarotu teroristisku un ekstrēmistisku saturu tiešsaistē

Regulai par teroristisku saturu tiešsaistē (TCO) ir bijusi būtiska nozīme cīņā pret teroristisku materiālu izplatīšanu, ļaujot ātri izņemt teroristisku saturu. Tās nozīme apliecinājās pēc “Hamās” 2023. gada 7. oktobra uzbrukumiem Izraēlai, kad saistībā ar teroristisku saturu tika izdoti vairāki simti izņemšanas rīkojumu²⁶.

Līdz 2025. gada decembrim dalībvalstu iestādes jau bija nosūtījušas 2032 izņemšanas rīkojumus un vairāk nekā 97 900 pieprasījumu par brīvprātīgu izņemšanu.²⁷ Lai vēl vairāk atbalstītu īstenošanu, Eiropols attiecībā uz teroristisku un vardarbīgu ekstrēmistu saturu izstrādās Eiropas **jaucēj kodu kopīgošanas datubāzi** (digitālo pēdu (*hashes*) datubāzi). Tas ļaus dalībvalstīm un mitināšanas pakalpojumu sniedzējiem droši atzīmēt, savietot un izņemt saturu visās platformās, tai skaitā saturu, kas izņemts saskaņā ar TCO regulu.

Komisija TCO regulas izvērtēšanu pabeigs līdz 2026. gada beigām. Pamatojoties uz izvērtējumu, Komisija izpētīs iespēju vēl vairāk stiprināt TCO regulu, lai saglabātu tās atbilstību paredzētajam mērķim, un, ja iespējams, to vienkāršos, vienlaikus saglabājot aizsardzības pasākumus pamattiesību efektīvai aizsardzībai. Vienlaikus Komisija nodrošinās citu attiecīgo tiesību aktu, kas aizsargā digitālo telpu, piemēram, **Digitālo pakalpojumu akta (DPA)** un **Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvas** stingru izpildi.

TCO regula un DPA veido pastiprinātu un savstarpēji atbalstošu struktūru²⁸, kas paredzēta, lai apkarotu teroristu darbību un vardarbīgu ekstrēmismu tiešsaistē. Lai gan DPA izveido horizontālu pienācīgas rūpības pienākumu satvaru tiešsaistes starpniekiem, lai vērstos pret nelikumīgu saturu tiešsaistē un tā algoritmisko pastiprināšanu un mazinātu sistēmiskos riskus, kas saistīti ar to pakalpojumiem, TCO regulā ir noteiktas nozarei specifiskas prasības attiecībā uz teroristisku saturu un ātriem operatīvajiem rīkiem tā izņemšanai. Ļoti lielas tiešsaistes platformas un meklētājprogrammas jau ir atzinušas terorismu un vardarbīgu ekstrēmismu

²⁶ Eiropols, *Point d'Entrée pour le Retrait de Contenus terroristes sur Internet (PERCI)* datubāzes dati.

²⁷ Turpat.

²⁸ [Komisija izvērtē Digitālo pakalpojumu akta mijiedarbību ar citiem ES tiesību aktiem un tā noteikto robežvērtību attiecībā uz ļoti lielām tiešsaistes platformām un ļoti lielām meklētājprogrammām | Eiropas digitālās nākotnes veidošana.](#)

tiešsaistē par sistēmiskiem riskiem²⁹. Komisija cieši uzraudzīs īstenotos ietekmes mazināšanas pasākumus un vajadzības gadījumā panāks DPA izpildi.

Turklāt Eiropas Digitālo pakalpojumu padomei ir būtiska loma DPA efektīvas un konsekventas izpildes nodrošināšanā visās dalībvalstīs, ietverot pakalpojumu sniedzēju pienākumu vērsties pret nelikumīgu radikalizējošu un vardarbīgu ekstrēmistisku saturu. **MI akts**³⁰ saskaņo noteikumus par MI, arī par augsta riska MI rīkiem. Komisija pieņems pamatnostādnes, lai palīdzētu tiesībaizsardzības un tiesu iestādēm uzlabot to spēju atklāt un novērst apdraudējumus ar sertificētām uzticamām MI sistēmām augsta riska lietojumiem, vienlaikus ievērojot pamattiesības. **MI lietošanas stratēģija** vēl vairāk atbalstīs MI risinājumu izstrādi un ieviešanu iekšējās drošības nolūkos. No 2026. gada augusta tiks piemēroti MI akta aizliegumi, kas aizliedz ES tirgū laist MI sistēmas un sarunbotus, kuri manipulē ar lietotājiem, tai skaitā situācijas, kad šādas manipulācijas noved pie radikalizācijas, kas vērsta uz teroristu nodarījumu izdarīšanu vai cita būtiska kaitējuma nodarīšanu. Turklāt, ja lieli ģeneratīva MI modeļi pastiprina kaitīgas manipulācijas, kas izraisa lietotāju radikalizāciju, pakalpojumu sniedzējiem būs jānovērtē un jāmazina šādi riski, un Eiropas MI birojs ar tiem sadarbosies, lai risinātu šādus jautājumus.

2.3.2. Sadarbība ar nozari

Brīvprātīga sadarbība ar tiešsaistes pakalpojumu sniedzējiem ir neaizstājama, lai reaģētu uz jaunām tendencēm un mainīgajām apdraudējuma iespējām. Šajā nolūkā Komisijas galvenais darbības virziens ir **ES Interneta forums**, un tas tiks vēl vairāk nostiprināts. Šis forums ir lielisks piemērs privātā un publiskā sektora sadarbībai, un tas apvieno ES dalībvalstu ministrijas, tiesībaizsardzības iestādes, pilsonisko sabiedrību un tiešsaistes pakalpojumu sniedzējus, to vidū sociālo mediju platformas. Tas ļauj apmainīties ar informāciju par prioritātēm un atbalsta koordinētu un visaptverošu reakciju attiecībā uz radikalizācijas apkarošanu un teroristiska un vardarbīga ekstrēmisma satura izplatīšanas ierobežošanu.

Komisija arī darbosies kopīgi ar **Eiropas Digitālo pakalpojumu padomi** sadarbībā ar attiecīgajām tiesībaizsardzības jomas ieinteresētajām personām un uzņēmumiem, lai saskaņā ar DPA pastiprinātu centienus apkarot teroristiska un vardarbīga ekstrēmisma satura izplatīšanu, kā arī radikalizāciju tiešsaistē. Vajadzības gadījumā tas var ietvert konkrētas darbības, kas atbalsta tiešsaistes pakalpojumu sniedzējus DPA ievērošanā un izpildē. Šādas darbības var ietvert efektīvu riska mazināšanas pasākumu noteikšanu, kas vajadzīgi, lai novērstu sistēmiskos riskus, brīvprātīgu pamatnostādņu un rīcības kodeksu vai brīvprātīgas sadarbības satvaru izstrādi un īstenošanu. Tās var ietvert arī ieteikumu vai konsultāciju sniegšanu digitālo pakalpojumu koordinatoriem, lai atbalstītu koordinētu rīcību valsts līmenī, jo īpaši attiecībā uz pakalpojumiem, kas nav kvalificējami kā ļoti lielas tiešsaistes platformas vai meklētājprogrammas. Tās var arī koncentrēties uz to, lai uzlabotu un racionalizētu attiecīgās informācijas apmaiņu par tendencēm un jauniem riskiem, kas saistīti ar tiešsaistes starpnieku sniegtajiem pakalpojumiem.

Sazvērestības teorijas, ekstrēmistu vēstījumi un ārkārtīgi vardarbīgs un uz noteikumu robežas balansējošs saturs veicina radikalizāciju un polarizāciju. ES Interneta foruma ietvaros Eiropas veicinās sadarbību ar tiešsaistes pakalpojumu sniedzējiem, lai uzlabotu šāda satura apstrādi, ja

---

²⁹ Digitālo pakalpojumu akta ziņojumā ir izklāstīta sistēmisko risku aina tiešsaistē | Eiropas digitālās nākotnes veidošana.

³⁰ [Eiropas Parlamenta un Padomes Regula \(ES\) 2024/1689 \(2024. gada 13. jūnijs\), ar ko nosaka saskaņotas normas mākslīgā intelekta jomā un groza Regulas \(EK\) Nr. 300/2008, \(ES\) Nr. 167/2013, \(ES\) Nr. 168/2013, \(ES\) 2018/858, \(ES\) 2018/1139 un \(ES\) 2019/2144 un Direktīvas 2014/90/ES, \(ES\) 2016/797 un \(ES\) 2020/1828 \(Mākslīgā intelekta akts\).](#)

tas ir iekļauts vēstījumos, kas kūda uz terorismu vai veicina vervēšanu³¹, vienlaikus ievērojot pamattiesības.

Teroristi un ekstrēmistiski aktori arvien vairāk izmanto **tiešsaistes spēles**, lai izplatītu propagandu, pieradinātu pie vardarbības un vervētu sekotājus, tai skaitā nepilngadīgos. Lai to novērstu, ES Interneta forums veicinās **sadarbību starp spēļu nozari un tiesībsardzības iestādēm**, galveno uzmanību pievēršot nepilngadīgo aizsardzībai, un izpētīs iespēju izstrādāt **norādījumus, lai novērstu vervēšanu** šajā vidē. Eiropols attīstīs **īpašas spējas** uzraudzīt un analizēt šādu ļaunprātīgu izmantošanu. Turklāt Komisija pievērsīsies tiešsaistes spēļu drošības aspektiem kā daļai no savas vispārējās videospēļu stratēģijas, kas tiks publicēta 2026. gadā.

Vienlaikus Komisija uzraudzīs, vai tiešsaistes pakalpojumu sniedzēji pilda savu apņēmtos saskaņā ar **Rīcības kodeksu cīņai pret nelikumīgiem naidīgiem izteikumiem tiešsaistē**+

2.3.3. Efektīvas un koordinētas reaģēšanas uz krīzi nodrošināšana tiešsaistē

ES krīzes protokols nodrošina brīvprātīgu satvaru sadarbībai starp tiesībsardzības iestādēm un tiešsaistes pakalpojumu sniedzējiem pēc teroristu uzbrukuma ar būtisku ietekmi tiešsaistē. Tas tiks pārskatīts, izveidojot **ES satvaru reaģēšanai uz krīzēm tiešsaistē**, un ļaus dalībvalstīm to izmantot, ja incidents noved pie pastiprinātas tiešsaistes darbības saistībā ar uzbrukumu, un nostiprināt to DPA, tādējādi nodrošinot koordinētu reaģēšanu, kurā izmantoti DPA krīzes pārvarēšanas noteikumi. Eiropols atvieglos operatīvo reaģēšanu krīzes situācijās, izmantojot tehnisku platformu, kas nodrošinās ātru koordināciju. Komisija arī izstrādās **norādījumus** tiesībsardzībai un tiešsaistes pakalpojumu sniedzējiem **par to, kā rīkoties ar apkārtējo personu uzņemtiem teroristu uzbrukumu materiāliem**, aizsargājot cietušo cietņu.

Eiropas Digitālo pakalpojumu padome izstrādā praktiskus ieteikumus, lai palīdzētu digitālo pakalpojumu koordinatoriem uzraudzīt atbilstību attiecīgajiem pienākumiem. Šie pienākumi paredz, ka mitināšanas pakalpojuma sniedzējiem attiecīgā gadījumā ir nekavējoties jābrīdina tiesībsardzības vai tiesu iestādes. Tas attiecas uz gadījumiem, kad pakalpojumu sniedzējiem kļūst zināma informācija, kas rada aizdomas, ka notiek, ir noticis vai varētu notikt noziedzīgs nodarījums, kas saistīts ar **draudiem personas dzīvībai vai drošībai**. Šādi nodarījumi var ietvert arī terorisma un nelikumīga vardarbīga ekstrēmisma veidus.

PAMATDARBĪBAS

Komisija:

- izpētīs *TCO* regulas pārskatīšanu, pamatojoties uz tās izvērtējumu;
- turpinās uzraudzīt un pastiprināt ļoti lielu tiešsaistes platformu un meklētājprogrammu pienākumu izpildi saskaņā ar DPA, lai mazinātu sistēmiskos riskus, kas saistīti ar teroristiska un vardarbīga ekstrēmisma satura izplatīšanu;
- veicina ciešāku sadarbību starp Eiropas Digitālo pakalpojumu padomi un tiesībsardzības iestādēm un uzņēmumiem cīņā pret terorismu un vardarbīgu ekstrēmismu tiešsaistē;
- izstrādās jaunu darba virzienu ES Interneta forumā, lai stiprinātu tiešsaistes pakalpojumu sniedzēju lietotāju atbalsta mehānismus un pozitīvus intervences pasākumus radikalizācijas novēršanai tiešsaistē;
- integrēs ES satvaru reaģēšanai uz krīzēm tiešsaistē saskaņā ar DPA;

³¹ Konfliktu novēršana attiecas uz operatīvās informācijas kontrolpārbaudi un izmeklēšanas darbību koordinēšanu starp kompetentajām iestādēm, lai novērstu pārklāšanos vai iejaukšanos paralēlās izmeklēšanās.

- izstrādās norādījumus par to, kā rīkoties ar apkārtējo personu uzņemtiem teroristu uzbrukumu videomateriāliem.

Eiropols:

- izstrādās Eiropas jaucekodu kopīgošanas datubāzi teroristiskam un ekstrēmistiskam saturam;
- veicinās ES līmeņa sadarbību ar tiešsaistes pakalpojumu sniedzējiem, lai uzlabotu rīcību ar nelikumīga satura veidiem, kas saistīti ar terorismu un citu kaitīgu saturu;
- uzraudzīs spēļu platformu ļaunprātīgu izmantošanu ekstrēmistu vajadzībām un sniegs regulārus novērtējumus;
- izveidos platformu reaģēšanai krīzes situācijā.

Dalībvalstis tiek aicinātas:

- nodrošināt *TCO* regulas un *DPA* efektīvu īstenošanu un izpildi.

Tiešsaistes pakalpojumu sniedzēji tiek mudināti:

- regulāri pārskatīt un atjaunināt savus noteikumus, lai atspoguļotu mainīgos apdraudējumus;
- stiprināt savus uzraudzības mehānismus, lai atklātu un ātri izņemtu teroristisku saturu;
- pastiprināt sadarbību ar valstu iestādēm un Eiropolu, lai nodrošinātu savlaicīgu apmaiņu un koordinētu reaģēšanu.

2.4. Cilvēku aizsardzība fiziskajā vidē

Pēdējos gados visā ES ir panākts ievērojams progress cilvēku, sabiedrisko vietu un kritiskās infrastruktūras aizsardzībā pret teroristu uzbrukumiem. ES sniedz praktisku atbalstu ar savu **ES aizsardzības drošības padomdevēju** starpniecību, kuri var konsultēt par neaizsargātības jautājumiem un sniegt konkrētus ieteikumus uzlabojumiem. Vienlaikus **ES pretdronu programma**³² veido tiesībaizsardzības spējas, kas vajadzīgas, lai novērstu apdraudējumu, ko rada nesadarbīgi droni. **Direktīvas par kritisko vienību noturību**³³ pieņemšana 2022. gadā bija būtisks solis, lai ES pārietu no “aizsardzības” pieejas uz “noturības” pieeju.

Tomēr teroristi ir turpinājuši paplašināt savu uzbrukumu veikšanas līdzekļu klāstu, sākot ar jaunām tehnoloģijām, piemēram, droniem un 3D drukātiem ieročiem, un beidzot ar vienkāršām zemu izmaksu metodēm, piemēram, aukstajiem ieročiem un uzbrukumiem, kuri veikti, ar automašīnu ietriecoties pūlī. Ir vēl vairāk jāierobežo piekļuve uzbrukumu veikšanas līdzekļiem un jāpaplašina sabiedrisko vietu un kritiskās infrastruktūras aizsardzības instrumenti. Vienlaikus, lai vērstos pret teroristu pārvietošanos un ārvalstu kaujinieku teroristu iespējamo atgriešanu, mums ir jāuzlabo spēkā esošie ES pasākumi, lai aizsargātu ārējās robežas un kavētu teroristu pārvietošanos.

2.4.1. Teroristu pārvietošanās nepieļaušana

Stingra ārējo robežu aizsardzība ir ES pirmā aizsardzības līnija, kas darbojas pret teroristu pārvietošanos. Kad **jaunās ES lielapjoma informācijas sistēmas**, jo īpaši ieceļošanas/izceļošanas sistēma (*IIS*), Eiropas ceļošanas atļauju sistēma (*ETIAS*), pārskatītā Vīzu informācijas sistēma (*VIS*) un sadarbības satvars būs pilnībā darboties spējīgas, tās sniegs dalībvalstīm būtisku informāciju par personām no trešām valstīm, kas ieceļo ES. Šīs

³² Uzskāta ar [Komisijas paziņojumu Padomei un Eiropas Parlamentam par dronu radīto potenciālo apdraudējumu novēršanu](#), COM(2023) 659 final.

³³ [Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva \(ES\) 2022/2557 \(2022. gada 14. decembris\) par kritisko vienību noturību un Padomes Direktīvas 2008/114/EK atcelšanu](#), OVL 333, 27.12.2022.

sistēmas arī palīdzēs valstu iestādēm apturēt personas, kas rada drošības riskus, tai skaitā par terorismu aizdomās turētas personas.

Lai pie robežām identificētu ārvalstu kaujiniekus teroristus un par terorismu aizdomās turētas personas, ir vajadzīga arī savlaicīga piekļuve datiem. Šajā nolūkā Komisija kopā ar Eiropolu **stiprinās sadarbību ar uzticamām trešām valstīm, lai iegūtu biogrāfiskus un biometriskos datus par personām, kas varētu radīt terorisma draudus**, kurus pēc tam var iekļaut Šengenas Informācijas sistēmā (SIS), pilnībā ievērojot piemērojamo ES un valstu tiesisko regulējumu. Lai stiprinātu šo informācijas plūsmu, ir plānots, ka **2026. gadā sāks darboties SIS “informatīvais brīdinājums”**³⁴. Pēc Eiropola priekšlikuma un pamatojoties uz informāciju no trešām valstīm, dalībvalstis varēs ievadīt attiecīgos brīdinājumus SIS, nodrošinot, ka robežu un tiesībaizsardzības iestādēm ir pieejama informācija par teroristiem un aizdomās turētajiem³⁵.

Nemot vērā nesenos Padomes secinājumus par turpmākajām prioritātēm kopīgo terorisma apkarošanas centienu stiprināšanai³⁶, saistībā ar Šengenas Informācijas sistēmas vispārējo izvērtējumu Komisija **ierosinās turpmāko rīcību attiecībā uz procedūru rīcībai pēc informācijas atbildes konstatēšanas**, lai ar brīvprātīgajām dalībvalstīm vēl vairāk dalītos ar informācijas atbildēm tādu brīdinājumu gadījumā, kas saistīti ar terorismu. Tā arī izvērtēs, **kā tiek piemēroti brīdinājumi par ieceļošanas atteikšanu**³⁷, un vajadzības gadījumā atjauninās SIS rokasgrāmatu. Turklāt Komisija cieši sadarbosies ar dalībvalstīm, lai veicinātu sadarbību un informācijas apmaiņu par personām, kas var radīt terorisma vai vardarbīga ekstrēmisma draudus (“Gefährder”)³⁸.

Kā paziņots *ProtectEU* iekšējās drošības stratēģijā, Komisija izvērtēs pasākumus, kuru mērķis ir **uzlabot informācijas apmaiņu tiesībaizsardzības un robežu pārvaldības nolūkos ar uzticamām trešām valstīm**. Drošības un robežu pārvaldības nolūkos to varētu īstenot, izmantojot tehnisku risinājumu, kas ļautu kontrolēti un ierobežoti apmainīties ar izvēlētu datu apakškopu no ES datubāzēm, pamatojoties uz starptautisku nolīgumu un ievērojot savstarpējības principu. Tiesībaizsardzības nolūkos to varētu īstenot, paplašinot ES automatizēto policijas informācijas apmaiņas sistēmu (*Prüm*) un Šengenas Informācijas sistēmu (SIS), paplašinot to arī uz uzticamām trešām valstīm, uzlabojot pārrobežu izmeklēšanas, vienlaikus pilnībā ievērojot pamattiesības, ES datu aizsardzības un drošības standartus.

Jaunais **skrīninga process**³⁹, ko sāks piemērot 2026. gada jūnijā, atvieglos to trešo valstu valstspiederīgo identificēšanu, kuri ir nelikumīgi šķērsojuši ārējās robežas vai nelikumīgi uzturas dalībvalstu teritorijā, neizejot ieceļošanas pārbaudes. Būs jāveic sistemātiskas pārbaudes, lai novērtētu, vai viņi nerada drošības risku. Attiecībā uz personām, kas rada terorisma draudus, var tikt uzsāktas kriminālvajāšanas un izdošanas procedūras. Komisija

---

³⁴ [Eiropas Parlamenta un Padomes Regula \(ES\) 2022/1190 \(2022. gada 6. jūlijs\), ar ko groza Regulu \(ES\) 2018/1862 attiecībā uz informatīvu brīdinājumu par trešo valstu valstspiederīgajiem Savienības interesēs ievadīšanu Šengenas Informācijas sistēmā \(SIS\)](#), *OV L 185*, 12.7.2022.

³⁵ Turpat.

³⁶ Padomes 2024. gada 12. decembra secinājumi par turpmākajām prioritātēm Eiropas Savienības un tās dalībvalstu kopīgo terorisma apkarošanas centienu stiprināšanai.

³⁷ 24. pants [Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā \(ES\) 2018/1862 \(2018. gada 28. novembris\) par Šengenas Informācijas sistēmas \(SIS\) izveidi, darbību un izmantošanu policijas sadarbībā un tiesu iestāžu sadarbībā krimināllietās](#), *OV L 312*, 7.12.2018.

³⁸ Padomes piezīme. Kopīga izpratne par to, kad persona būtu jāuzskata par potenciālu terorisma vai vardarbīga ekstrēmisma apdraudējumu (“Gefährder”), ST 8807 2024 REV 1 – PAZIŅOJUMS.

³⁹ [Eiropas Parlamenta un Padomes Regula \(ES\) 2024/1356 \(2024. gada 14. maijs\), ar ko ievieš trešo valstu valstspiederīgo skrīningu pie ārējām robežām](#), *OV L*, 2024/1356, 22.5.2024.

veicinās **to personu efektīvu atgriešanu, kuras rada drošības risku**, veicinot stingrāku noteikumu ātru pieņemšanu **Atgriešanas regulas priekšlikumā**⁴⁰ un darbu, ko veic atgriešanas koordinatori un augsta līmeņa tīkls atgriešanas jautājumos. Komisija arī aicina dalībvalstis turpināt uzlabot **sadarbību un koordināciju starp terorisma apkarošanas un migrācijas un patvēruma iestādēm**.

Turklāt **iepriekšēja ceļošanas informācija** (piemēram, iepriekšējas pasažieru informācijas (IPI) un pasažieru datu reģistra (PDR) dati) ir neaizstājama tiesībsardzības iestādēm, lai efektīvi plānotu un īstenotu terorisma apkarošanas centienus gan pie ārējām robežām, gan ES teritorijā. Pašreizējais ES regulējums attiecas tikai uz komerciāliem gaisa pārvadājumiem, tādējādi rodas juridiskas un operatīvas nepilnības, ko teroristi var izmantot, lai pārvietotos visā ES. Komisija ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm un transporta nozari pēta **iespējas paplašināt pašreizējo regulējumu**, attiecinot to arī uz citiem transporta veidiem, piemēram, jūras un sauszemes transportu, un privātiem lidojumiem, un stiprināt PDR direktīvu, ņemot vērā tās izvērtējumu⁴¹.

2.4.2. Piekļuves ierobežošana līdzekļiem, ko izmanto uzbrukumu veikšanai

Būtiski ir vēl vairāk ierobežot piekļuvi līdzekļiem, ko izmanto uzbrukumu veikšanai. Nesenās konfiskācijas, tai skaitā 3D drukāto šaujamo ierociņu konfiskācija, liecina par ierociņu pastāvīgu pieejamību, jo īpaši labējo teroristu un vardarbīgu ekstrēmistu vidū⁴². Komisija 2026. gada sākumā nāks klajā ar **tiesību akta priekšlikumu, lai saskaņotu kriminālatbildības noteikšanu par šaujamo ierociņu nelikumīgu tirdzniecību un citiem ar šaujamo ierociņiem saistītiem nodarījumiem**, ietverot 3D drukātu šaujamo ierociņu izgatavošanas plānu nelikumīgu izveidi, glabāšanu un izplatīšanu.

Teroristi un vardarbīgi ekstrēmisti arī turpina izrādīt interesi par pašdarinātiem spridzekļiem, par ko liecina tiešsaistes apritē esošas rokasgrāmatas un instrukciju materiāli. Lai risinātu šīs problēmas, Komisija **pārskata ES Regulu par sprāgstvielu prekursoriem**⁴³. Nesen pabeigtajā **Pirotehnikas direktīvas izvērtējumā**⁴⁴ tika konstatēti trūkumi attiecībā uz sabiedrības drošību, jo īpaši augsta riska profesionālo ugunošanas ierīču plaša pieejamība nepilnvarotiem lietotājiem. Komisija izvērtē iespējas, tai skaitā direktīvas iespējamu **pārskatīšanu**.

Ķīmiskie, bioloģiskie, radioloģiskie un nukleārie (*CBRN*) riski terorisma kontekstā ir maz ticami, taču tiem ir liela ietekme, un šajā ziņā būtiska nozīme ir sagatavotībai ES mērogā. Komisija 2026. gadā nāks klajā ar **jaunu CBRN sagatavotības un reaģēšanas rīcības plānu**. Tajā cita starpā tiks ierosināta stabilāka ES līmeņa programma apmācībai un praktiskām mācībām un pētītas iespējas novērst jaunu tehnoloģiju, piemēram, nukleīnskābes sintēzes un MI iespējas biotehnoloģijas, ļaunprātīgu izmantošanu. Vienlaikus **ES krājumu veidošanas**

⁴⁰ [Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido kopīgu sistēmu to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanai, kuri Savienībā uzturas nelikumīgi, un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/115/EK, Padomes Direktīvu 2001/40/EK un Padomes Lēmumu 2004/191/EK, COM/2025/101 final.](#)

⁴¹ [Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva \(ES\) 2016/681 \(2016. gada 27. aprīlis\) par pasažieru datu reģistra \(PDR\) datu izmantošanu teroristu nodarījumu un smagu noziegumu novēršanai, atklāšanai, izmeklēšanai un saukšanai pie atbildības par tiem, OVL 119, 4.5.2016.](#)

⁴² Eiropols, 2025. gada *TE-SAT*.

⁴³ [Eiropas Parlamenta un Padomes Regula \(ES\) 2019/1148 \(2019. gada 20. jūnijs\) par sprāgstvielu prekursoru tirdzniecību un lietošanu, ar ko groza Regulu \(EK\) Nr. 1907/2006 un atceļ Regulu \(ES\) Nr. 98/2013, OVL 186, 11.7.2019.](#)

⁴⁴ [Komisijas dienestu darba dokuments “Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/29/ES \(2013. gada 12. jūnijs\) par dalībvalstu tiesību aktu saskaņošanu attiecībā uz pirotehnisko izstrādājumu pieejamību tirgū izvērtējums” \(pārstrādāta redakcija\), SWD \(2025\) 269 final.](#)

stratēģija un ES Medicīnisko pretlīdzekļu stratēģija veicinās sagatavotību veselības jomā, lai mazinātu *CBRN* risku ietekmi.

2.4.3. Dronu radītā apdraudējuma novēršana

ES ir arī jābūt gatavai vērsties pret apdraudējumiem, ko rada jaunu un topošu tehnoloģiju izmantošana, piemēram, pret to, ka teroristi ļaunprātīgi izmanto dronus. Gaisa, jūras, zemūdens vai sauszemes droni rada būtiskas problēmas kritiskās infrastruktūras un sabiedrisko vietu aizsardzībai. Pamatojoties uz 2023. gada paziņojumu par dronu radīto potenciālo apdraudējumu novēršanu⁴⁵, kā arī Dronu stratēģiju 2.0⁴⁶, Komisija nesēn nāca klajā ar visaptverošu starpnozaru **ES rīcības plānu dronu un pretdronu drošības jomā**. Jaunais rīcības plāns vēl vairāk uzlabos tiesībaizsardzības iestāžu, robežsardzes un krasta apsardzes spējas novērst dronu radītos apdraudējumus, izmantojot specializētu pretdronu apmācību, iespējamu dronu incidentu platformas izstrādi, kā arī resursu apvienošanu un kopīgu izmantošanu.

2.4.4. Sabiedrisko vietu aizsardzība

Sabiedriskās vietas joprojām ir galvenie teroristu uzbrukumu mērķi. Tāpēc ir svarīgi pieņemt integrētas drošības principu, plānojot pilsētu teritorijas, sabiedriskās vietas un kulta vietas visā Eiropā⁴⁷. Integrētai drošībai vajadzētu kļūt par kopīgu atbildību, kuras pamatā ir cieša publiskā un privātā sektora sadarbība. Tāpēc Komisija izvērtēs un izskatīs iespējas ieviest **sabiedrisko vietu** (piemēram, sporta pasākumu norises vietu, koncertzāļu, kulta vietu) **apsaimniekotāju “apņemšanos aizsargāt”**, lai īstenotu uz risku balstītus drošības pasākumus pret iespējamiem terorisma draudiem sabiedriskās vietās.

Vienlaikus Komisija iegulda **30 miljonus EUR projektos, kuru mērķis ir uzlabot sabiedrisko vietu vispārējo drošību**, galveno uzmanību pievēršot visu ticību kulta vietām, *CBRN* draudiem, šaujammieroču nelikumīgai tirdzniecībai, sprāgstvielu meklēšanas suņiem un nesadarbīgiem droniem. 5 miljoni EUR no šīs summas ir paredzēti ebreju kulta vietu aizsardzībai, un ir plānots, ka projekti sniegs rezultātus līdz 2027. gadam⁴⁸. Komisija turpinās atbalstīt kulta vietu aizsardzību kā daļu no ierosinātās iekšlietu politikas finansējuma trīskāršošanas nākamajā DFS⁴⁹.

Lai vēl vairāk stiprinātu publiskā un privātā sektora sadarbību, Komisija atjauninās **ES forumu par sabiedrisko vietu aizsardzību**⁵⁰, lai izveidotu konsultatīvu struktūru politikas veidošanas atbalstam. Kopā ar forumu Komisija atjauninās **ES pamatnostādnes par publiskā un privātā sektora partnerībām, lai aizsargātu sabiedriskās vietas, un valstu paraugpraksi attiecībā uz sabiedriskās telpas aizsardzības pasākumiem**, īpašu uzmanību pievēršot kulta vietu aizsardzībai, pamatojoties uz ES finansēto projektu rezultātiem šajā jomā.

⁴⁵ [Komisijas paziņojums Padomei un Eiropas Parlamentam par dronu radīto potenciālo apdraudējumu](#), COM/2023/659 final.

⁴⁶ [Komisijas paziņojums Padomei un Eiropas Parlamentam “Dronu stratēģija 2.0 viedai un ilgtspējīgai bezpilota gaisa kuģu ekosistēmai Eiropā”](#), COM (2022) 652 final.

⁴⁷ Eiropas Komisija “[Integrētā drošība: sabiedrisko vietu aizsardzība pret teroristu uzbrukumiem](#)”, JRC131172, 2023. gads.

⁴⁸ Sk. projektus, kas finansēti saskaņā ar IDF uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus par sabiedrisko vietu aizsardzību: [ISF-2024-TF2-AG-PROTECT](#).

⁴⁹ Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko nosaka Savienības atbalstu iekšējai drošībai laikposmam no 2028. līdz 2034. gadam.

⁵⁰ ES forums par sabiedrisko vietu aizsardzību apvieno reģionālās un vietējās iestādes, privātos sabiedrisko vietu apsaimniekotājus, privāto sektoru un reliģiskās organizācijas, lai varētu apmainītos ar paraugpraksi aizsardzības pasākumu jomā.

Konsultatīvajai programmai aizsardzības drošības jautājumos ir bijusi būtiska nozīme, veidojot spējas veikt sabiedrisko vietu un kritiskās infrastruktūras neaizsargātības novērtējumus, un kopš 2022. gada ir veiktas **vairāk nekā 50 padomdevējas misijas**. Lai apmierinātu dalībvalstu augsto pieprasījumu, Komisija 2026. gadā novērtēs šo programmu, un tās mērķis ir to stiprināt gan finansiāli, gan operacionāli saskaņā ar jauno daudzgadu finanšu shēmu.

Saskaņā ar Komisijas ieteikumiem par rentgena un metāla detektoriem⁵¹ Komisija kopā ar dalībvalstīm izstrādās turpmākas **brīvprātīgas veiktspējas prasības detektoriekārtām ārpus aviācijas** un **ievieš brīvprātīgas verifikācijas un sertifikācijas shēmas** ķīmisko vielu, sprāgstvielu un šaujammieroču detektoriem, kā arī meklēšanas suņiem.

2.4.5. Kritisko vienību noturība, transporta un piegādes ķēdes drošība

Lai gan dalībvalstis 2024. gadā ziņoja tikai par četriem pret kritisko infrastruktūru vēršiem uzbrukumiem, kas klasificēti kā “teroristiski”⁵², pieaug bažas par incidentiem, kas saistīti ar hibrīdkampaņām un iespējamām sabotāžas darbībām, ko veic aktori no naidīgām valstīm un to pastarpinātie spēki. Lai palielinātu noturību, visām dalībvalstīm būtu steidzami jātransponē un jāīsteno Kritisko vienību noturības (CER) direktīva un TID 2 direktīva⁵³. Sadarbībā ar dalībvalstīm tiks organizētas **ES līmeņa praktiskas mācības**, lai pārbaudītu kritiskās infrastruktūras fizisko noturību un kiberneturību būtiskos pārrobežu incidentos. Lai atbalstītu CER direktīvas efektīvu īstenošanu un stiprinātu kritiskās infrastruktūras pārrobežu un starpnozaru noturību pret cilvēka radītiem apdraudējumiem, Komisija **projektiem darīs pieejamus 15 miljonus EUR** un pieņems **pamatnostādnes**, kas izstrādātas, lai atbalstītu kritiskās vienības, ko dalībvalstis apzinājušas savos noturību palielinošajos pasākumos. Turklāt Komisija ierosināja nākamajā DFS vēl vairāk uzlabot kritisko vienību aizsardzību un noturību ar Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu un Eiropas Konkurētspējas fondu.

Transports joprojām ir augsta līmeņa mērķis, un paredzams, ka apdraudējums turpinās pieaugt ar dažādiem darbības veidiem, kas paredzēti, lai rīkotu uzbrukumus. Pamatojoties uz aviācijas drošības risku visaptverošu kartēšanu, Komisija izstrādās **jaunu ES nākotnes prasībām atbilstošu aviācijas drošības pamatscenāriju**, cita starpā stiprinot aviācijas drošības tiesību aktus (AVSEC)⁵⁴ nolūkā nodrošināt tūlītēju reaģēšanu, vienlaikus saglabājot vienas pieturas drošības zonu ES. Komisija ir arī ierosinājusi izveidot **ES aviācijas drošības atgadījumu ziņošanas sistēmu**, lai atvieglotu informācijas apmaiņu par drošības atgadījumiem un incidentiem, pamatojoties uz esošajiem mehānismiem, un izstrādāt ES daudzu aģentūru draudu brīdināšanas mehānismu, lai reaģētu uz iespējamām jaunām krīzēm transporta un piegādes ķēdēs.

Gaisa kravu pārvadājumu incidentu rezultātā ES civilās aviācijas drošības noteikumi ir grozīti⁵⁵, lai **uzlabotu gaisa kravu un pasta piegādes ķēdes noturību un aizsardzību**. Lai

⁵¹ [Komisijas Ieteikums \(ES\) 2022/1341 \(2022. gada 23. jūnijs\) par brīvprātīgām tādu rentgena iekārtu veiktspējas prasībām, ko izmanto sabiedriskās vietās \(ārpus aviācijas jomas\)](#), C/2022/4179.

[Komisijas Ieteikums \(ES\) 2023/1468 \(2023. gada 10. maijs\) par brīvprātīgām tādu metāla detektoru veiktspējas ES prasībām, ko izmanto sabiedriskās vietās \(ārpus aviācijas jomas\)](#), C/2023/3039.

⁵² Eiropols, 2025. gada *TE-SAT*.

⁵³ [Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva \(ES\) 2022/2555 \(2022. gada 14. decembris\)](#), ar ko paredz pasākumus nolūkā panākt vienādi augstu kibernetdrošības līmeni visā Savienībā un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 910/2014 un [Direktīvu \(ES\) 2018/1972 un atceļ Direktīvu \(ES\) 2016/1148 \(TID 2 direktīva\)](#), *OV L 333*, 27.12.2022.

⁵⁴ Komisijas dienestu darba dokuments par jaunu pieeju uzlabotai un noturīgākai aviācijas drošības politikai, SWD(2023) 37 final.

⁵⁵ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2025/920 (2025. gada 19. maijs); Komisijas Īstenošanas lēmums (SENSITIVE) (2025. gada 19. maijs) – COM(2025) 3014 final.

mazinātu uzbrukumu iespējas dzelzceļiem un to sabotāžu, Komisija un ES Dzelzceļu aģentūra (ERA) stiprinās dzelzceļa satiksmes pārvaldības sistēmas noturību, lai nodrošinātu nepārtrauktu darbību sistēmas mēroga kļūmju gadījumā.

Saskaņā ar **ES ostu stratēģiju** Komisija turpinās stiprināt tiesību aktus jūras drošības jomā, lai efektīvi novērstu jaunus apdraudējumus, uzlabotu ES piegādes ķēdes drošību un novērtētu ostas darbinieku iepriekšējās darbības pārbauci ieviešanu. Komisija arī sadarbosies ar tiesībsardzības un muitas iestādēm, starptautiskām organizācijām, trešām valstīm un privāto sektoru, lai mazinātu CBRN apdraudējumus jūras piegādes ķēdēs.

PAMATDARBĪBAS

Komisija:

- ierosinās turpmāko rīcību attiecībā uz “procedūru rīcībai pēc informācijas atbildmes konstatēšanas” SIS izvērtējumā;
- atbalstīs informatīvu brīdinājumu darbības sākšanu SIS;
- izpētīs iespējas stiprināt un paplašināt ES ceļošanas informācijas (IPI/PDR) sistēmu;
- iesniegs tiesību akta priekšlikumu, lai saskaņotu kriminālatbildības noteikšanu par noziedzīgiem nodarījumiem, kas saistīti ar šaujammieročiem;
- veiks Regulas par sprāgstvielu prekursoriem pārskatīšanu;
- nāks klajā ar jaunu CBRN sagatavotības un reaģēšanas rīcības plānu;
- īstenos ES dronu un pret dronu drošības rīcības plānu;
- izvērtēs un izskatīs iespējas ieviest “apņēmtos aizsargāt” sabiedrisko vietu ekonomikas operatorus;
- modernizēs Konsultatīvo programmu aizsardzības drošības jautājumos saskaņā ar jauno DFS.

Komisija kopā ar Eiropolu:

- stiprinās sadarbību ar uzticamām trešām valstīm, lai iegūtu pietiekami kvalitatīvus (biogrāfijas, biometriskos un kontekstuālos) datus par personām, kas varētu radīt terorisma draudus.

Dalībvalstīm būtu:

- pilnībā jāizmanto esošās robežprocedūras un drošības un robežu pārvaldības sistēmas;
- jāuzlabo biometriskās pārbaudes un jāveic obligātas sistemātiskas pārbaudes pie ES ārējām robežām;
- pilnībā jāievieš IIS un jāpaātrina priekšdarbi ETIAS darbības sākšanai;
- jāīsteno Šengenas izvērtēšanas un uzraudzības mehānisma ieteikumi;
- īsā laikā jātransponē un jāīsteno Direktīva par kritisko vienību noturību (CER) un TID 2 direktīva.

2.5. Reaģēšana uz draudiem un uzbrukumiem

Eiropols un Eurojust piedāvā dalībvalstīm vērtīgu operatīvo atbalstu un speciālās zināšanas par terorisma izmeklēšanu un kriminālvajāšanu. Tomēr, lai nodrošinātu ātru un koordinētu reaģēšanu uz terorisma draudiem un uzbrukumiem, visā Eiropā ir vēl vairāk jāstiprina tiesībsardzības un tiesu iestāžu reaģēšana. Turklāt ir vajadzīgi turpmāki centieni, lai novērstu atlikušās nepilnības un tādējādi novērstu terorisma finansēšanu. ES joprojām ir apņēmības pilna nepieļaut publisko līdzekļu izmantošanu ekstrēmisma un terorisma veicināšanai.

2.5.1. Terorisma finansēšanas un vardarbīga ekstrēmisma finansēšanas apkarošana

Terorisma finansēšanas draudi strauji attīstās, sekmīgi izmantojot finansēšanas līdzekļu paplašināšanu ar kryptoaktīviem, digitālo *hawala* un tiešsaistes maksājumu pakalpojumus. Vienlaikus finanšu pakalpojumu globālais raksturs prasa **dinamisku Eiropas mēroga reaģēšanu uz terorisma finansēšanu**. ES ir ieviesusi visaptverošu regulējumu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas novēršanai, un tā jaunākais atjauninājums tika veikts 2024. gadā. Dalībvalstis tiek mudinātas līdz 2027. gada 10. jūlijam transponēt **Sesto direktīvu par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu**, lai varētu sākt piemērot **ES regulu par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu**. **Banku kontu reģistru savstarpēja savienojamība** līdz 2029. gadam vēl vairāk stiprinās šo satvaru. Turklāt kopš 2010. gada **ES un ASV Teroristu finansēšanas izsekošanas programmas (TFTP) nolīgums** ļauj dalībvalstīm, Eiropalam un *Eurojust* lūgt ASV Valsts kasei meklēt finanšu ziņojumapmaiņas datus, tādējādi nodrošinot vērtīgus ievaddatus teroristu un to finansētāju identificēšanai.

Lai novērstu pašreizējās nepilnības teroristu finansēšanas izsekošanā, Komisija 2026. gada sākumā sāks pētījumu, lai **novērtētu un apzinātu pasākumus, kas vajadzīgi, lai izveidotu jaunu ES mēroga sistēmu, kura ļautu izgūt finanšu datus nolūkā izsekot teroristu finansēšanu** un organizētās noziedzības ieņēmumus. Šī sistēma būtu jāizveido līdz 2030. gadam, un tās mērķim vajadzētu būt tādām, lai aptvertu ES iekšējos un vienotās Eiropas maksājumu telpas (*SEPA*) darījumus, kryptoaktīvu pārvedumus, tiešsaistes un elektroniskos maksājumus vai pārvedumus.

Terorisma apkarošanas finanšu izmeklētāju tīkls nodrošina platformu informācijas apmaiņai par izmeklēšanām un paraugpraksi attiecībā uz plašu teroristu finansēšanas metožu klāstu un jaunām tendencēm, piemēram, kryptoaktīvu izmantošanu, bezpeļņas organizāciju un sociālo mediju platformu ļaunprātīgu izmantošanu, *hawala* un citām neformālām banku sistēmām. Šis tīkls veido partnerības ar publiskā un privātā sektora ieinteresētajām personām un partnervalstīm ārpus ES, un tā mērķis ir sistemātiski sniegt ieguldījumu, kas gūts no **Eiropola finanšu izlūkošanas publiskā un privātā sektora partnerības**.

Komisija arī atbalstīs ciešāku **sadarbību un informācijas apmaiņu** starp finanšu ziņu vākšanas vienībām (*FIU*), tiesībsargsardzības iestādēm, finanšu iestādēm, finanšu tehnoloģiju uzņēmumiem un tiešsaistes pakalpojumu sniedzējiem. Jo īpaši, lai cīnītos pret **nevēlamu ārvalstu finansējumu (UFF)**⁵⁶, ir vajadzīga ciešāka sadarbība starp *FIU* un izlūkdienestiem, pamatojoties uz esošajiem informācijas apmaiņas protokoliem. Dalībvalstīm būtu **jānodrošina, lai finanšu ziņu vākšanas vienībām būtu pilnvaras un spējas atklāt ar UFF saistītus gadījumus un dalīties ar šo informāciju**. Valstu riska novērtējumos par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un teroristu finansēšanas riskiem būtu jāiekļauj arī *UFF*, lai finanšu ziņu vākšanas vienības varētu tos konsekventi atklāt un novērst.

ES budžetu nekad nedrīkst ļaunprātīgi izmantot, lai finansētu projektus, kas veicina radikālus vai ekstrēmistiskus uzskatus. Ar pārskatīto Finanšu regulu⁵⁷ iesaistīšanās jebkādā prettiesiskā rīcībā, kas ietver “kūdīšanu uz diskrimināciju, naidu vai vardarbību”, tagad ir pamats izslēgšanai no ES finansējuma. Komisija nodrošinās efektīvu īstenošanu, arī palielinot informētību, izveidojot iekšēju tīklu informācijas apmaiņai un pastiprinot procesus, lai ņemtu

---

⁵⁶ Finanšu plūsmas no ārvalstu vai nevalstiskiem aktoriem, kas adresētas fiziskām vai juridiskām personām, kuras darbojas ES un īsteno vai plāno īstenot ļaunprātīgu ietekmi uz Eiropas sabiedrību, veicinot darbības, kas apdraud ES vērtības (juridiski nesaistoša definīcija, ko izmanto ES zināšanu centrs radikalizācijas novēršanas jomā).

⁵⁷ 138. panta 1. punkta c) apakšpunkta vi) punkts un 113. apsvērums [Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā \(ES, Euratom\) 2024/2509 \(2024. gada 23. septembris\) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam \(pārstrādāta redakcija\)](#), *OV L*, 2024/2509, 26.9.2024.

vērā informāciju no dalībvalstīm un citiem avotiem, ko var izmantot, lai novērtētu, kā saņēmēji un projekti ievēro ES vērtības.

ES budžeta efektīva aizsardzība ir atkarīga arī no tā, vai dalībvalstis aktīvi sniedz informāciju, kas vajadzīga, lai atbalstītu Komisijas centienus. **Krāpšanas apkarošanas arhitektūras pārskatīšanas rezultāti 2026. gadā stiprinās pārraudzību un pārskatatbildību, lai nodrošinātu efektīvāku Savienības finanšu interešu aizsardzību.**

2.5.2. Tiesībaizsardzības iestāžu reaģēšanas stiprināšana

Kā paziņots *ProtectEU* iekšējās drošības stratēģijā, Komisija ierosinās vērienīgi pārskatīt Eiropola pilnvaras, kas **pastiprinātu Eiropola kā centrālā informācijas, tehnoloģiju un inovācijas centra lomu tiesībaizsardzības jomā**, lai piedāvātu lielāku atbalstu dalībvalstīm gan operatīvajā, gan kriminālistikas jomā.

Nemot vērā Eiropola pilnvaru pārskatīšanu, Eiropola Eiropas Terorisma apkarošanas centru (ETAC) tā centrālajā **terorisma apkarošanas informācijas centrā** būtu jākonsolidē un jāpilnveido operatīvā pretterorisma informācija tiesībaizsardzības vajadzībām. Šis centrs varētu arī nodrošināt reāllaika informācijas apmaiņu starp tiesībaizsardzības iestādēm un veicināt sadarbību starp tiesībaizsardzības iestādēm un privāto sektoru. Kriminālistikas jomā ETAC kopā ar Eiropola Inovācijas laboratoriju, Eiropas Kibernoziedzības apkarošanas centru (EC3) un citiem attiecīgiem centriem **uzlabos operatīvo, analītisko un tehnisko atbalstu dalībvalstīm**. Tie veidos spējas apstrādāt lielas un sarežģītas datu kopas un izstrādās rīkus teroristiska un ekstrēmistiska tiešsaistes satura, kā arī teroristu finansēšanas atklāšanai un sagraušanai.

Komisija turpinās **atbalstīt Eiropas tiesībaizsardzības tīklus**⁵⁸. Tā arī cieši sadarbosies ar dalībvalstīm, lai atjauninātu Padomes Ieteikumu par operatīvo tiesībaizsardzības sadarbību⁵⁹, atvieglotu operatīvo palīdzību pārrobežu scenārijos, tai skaitā pārvietojot operatīvās vienības un aprīkojumu praktiskām mācībām, ne tikai krīžu laikā.

2.5.3. Tiesu iestāžu sadarbības pastiprināšana

Lai novērstu terorisma un vardarbīga ekstrēmisma draudus šajā digitālajā laikmetā, būtiska nozīme ir tiesībaizsardzības un tiesu iestāžu likumīgai piekļuvei datiem. **2025. gada Ceļveža likumīgai un efektīvai piekļuvei datiem tiesībaizsardzības nolūkos**⁶⁰ īstenošana palīdzēs risināt galvenās problēmas, kas kavē sekmīgu izmeklēšanu un kriminālvajāšanu. **ES noteikumi par pārrobežu piekļuvi elektroniskiem pierādījumiem**⁶¹ kļūs piemērojami 2026. gada augustā, un tas ļaus tiesu iestādēm saglabāt un iegūt pierādījumus tieši no pakalpojumu sniedzējiem, kas piedāvā savus pakalpojumus ES. Pamatojoties uz **ES finansēto SIRIUS projektu**⁶² un to, ka nākotnē stāsies spēkā **ANO Konvencija pret kibernetiskumu un Eiropas Padomes Konvencijas par kibernetiskumu Otrais papildu protokols**,

⁵⁸ *AIRPOL, AQUAPOL, ENLETS, ESG, EIFS, HRSN, RAIPOL un ATLAS.*

⁵⁹ *Padomes Ieteikums (ES) 2022/915 (2022. gada 9. jūnijs) par operatīvo tiesībaizsardzības sadarbību, OV L 158, 13.6.2022.*

⁶⁰ *Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Ceļvedis likumīgai un efektīvai piekļuvei datiem tiesībaizsardzības nolūkos", COM/2025/349 final.*

⁶¹ *Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/1543 (2023. gada 12. jūlijs) par Eiropas e-pierādījumu sniegšanas rīkojumiem un Eiropas e-pierādījumu saglabāšanas rīkojumiem e-pierādījumu gūšanai kriminālprocesā un brīvības atņemšanas sodu izpildei pēc kriminālprocesa, OV L 191, 28.7.2023.*

⁶² ES finansētais *SIRIUS* projekts ir kontaktpunkts elektronisko datu iegūšanai no pakalpojumu sniedzējiem, kas atrodas citās jurisdikcijās, vairāk nekā 8000 dalībniekiem no 47 jurisdikcijām.

starptautiskā sadarbība elektronisko pierādījumu iegūšanā tiks pastiprināta, izmantojot īpašu apmācību un informācijas apmaiņu.

Tiesu iestāžu sadarbība un informācijas apmaiņa par lietām terorisma jomā ir būtiska, lai risinātu terorisma draudus novēršanas un reaģēšanas posmos. Lai atvieglotu pārrobežu saikņu identificēšanu starp lietām terorisma jomā, *Eurojust* atjauninās **Eiropas Tiesu iestāžu pretterorisma reģistru**, pamatojoties uz jaunu, mūsdienīgu lietu pārvaldības sistēmu, kas tiks ieviesta līdz 2027. gada 1. decembrim. Dalībvalstis tiek mudinātas laikus nosūtīt *Eurojust* informāciju par lietām terorisma jomā. ***Eurojust* pilnvaru pārskatīšana** palīdzēs stiprināt tās analīzes procedūru un nodrošinās ciešāku sadarbību ar Eiropolu, stiprinot atbalstu pārrobežu terorisma izmeklēšanai un kriminālvajāšanai. Turklāt 2016. gada Direktīva par procesuālajām garantijām bērniem⁶³ turpinās piedāvāt mērķtiecīgus atbalsta un aizsardzības pasākumus bērniem, kas nonāk krimināltiesību sistēmā. **Kaujas lauka pierādījumi** ir būtiski, lai sauktu pie atbildības ārvalstu kaujiniekus teroristus, kuri atgriežas. Dati, kas iegūti no kaujas lauka pierādījumiem, tiklīdz tie ir ievadīti *SIS*, arī palīdz atklāt ārvalstu kaujiniekus teroristus pie ES robežām. Apvienoto Nāciju Organizācijas Izmeklēšanas grupas atbildības veicināšanai par *Da'esh/ISIL* pastrādātajiem noziegumiem (*UNITAD*) darbības beigas ierobežo kaujas lauka pierādījumu pieejamību. Komisija kopā ar *Eurojust* izpētīs, vai un kā **Irākas iestāžu un *UNITAD*** savākto informāciju varētu darīt pieejamu dalībvalstīm, izmantojot ciešāku sadarbību starp *Eurojust* un **Irākas Valsts starptautiskās tiesiskās sadarbības centru**, un vai informāciju, kas saistīta ar atsevišķām lietām, varētu glabāt ***Eurojust* Galveno starptautisko noziegumu datubāzē**.

PAMATDARBĪBAS

Komisija:

- novērtēs un identificēs pasākumus, kas vajadzīgi, lai izveidotu ES finanšu datu izguves sistēmu teroristu finansēšanas un organizētās noziedzības noziedzīgi iegūtu līdzekļu izsekošanai;
- stiprinās sistēmu, kas aizsargā ES budžetu pret ļaunprātīgu izmantošanu, tai skaitā pārskatot ES krāpšanas apkarošanas arhitektūru;
- ierosinās Eiropola un *Eurojust* pilnvaru pārskatīšanu, stiprinot to lomu tiesībaizsardzības un tiesu iestāžu reaģēšanā uz terorismu.

Komisija kopā ar dalībvalstīm un ieinteresētajām personām:

- stiprinās sadarbību un informācijas apmaiņu starp finanšu ziņu vākšanas vienībām (*FIU*), tiesībaizsardzības iestādēm, finanšu iestādēm, finanšu tehnoloģiju uzņēmumiem, tiešsaistes pakalpojumu sniedzējiem un sociālo mediju platformām;
- īstenos Ceļvedī par likumīgu un efektīvu piekļuvi datiem tiesībaizsardzības nolūkos paredzētās darbības.

Eiropols:

- konsolidēs un pilnveidos savu centrālo informācijas centru terorisma apkarošanas jomā;
- pastiprinās operatīvo, analītisko un tehnisko atbalstu dalībvalstu tiesībaizsardzības iestāžu terorisma apkarošanas centieniem.

Eurojust kopā ar Komisiju:

- izpētīs veidus, kā *UNITAD* un Irākas iestāžu savākto informāciju darīt pieejamu dalībvalstīm.

⁶³ [Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva \(ES\) 2016/800 \(2016. gada 11. maijs\) par procesuālajām garantijām bērniem, kuri ir aizdomās turētie vai apsūdzētie kriminālprocesā, OV L 132, 21.5.2016.](#)

2.6 Sadarbība ar starptautiskajiem partneriem

Terorisma un vardarbīga ekstrēmisma ārējā un iekšējā dimensija ir nesaraujami saistītas⁶⁴. Komisija sadarbībā ar Augsto pārstāvi un ES terorisma apkarošanas koordinatoru stiprinās starptautisko sadarbību visos šīs programmas pilāros, ievērojot cilvēktiesībās balstītu pieeju.

2.6.1. Ierobežojoši pasākumi pret terorismu

Tādu personu, grupu un vienību iekļaušana sarakstā, kurām piemēro ES ierobežojošos pasākumus terorisma apkarošanai⁶⁵ (“ES teroristu saraksts”), joprojām ir būtisks instruments teroristu tīklu sagraušanai. ES teroristu saraksts būtu pastāvīgi jāatjaunina, lai atspoguļotu un novērstu pieaugošos draudus, pārtraucot finanšu plūsmas un novēršot atbalstu teroristu darbībām. Augstā pārstāve un ES dalībvalstis **izvērtē, kā padarīt ES teroristu sarakstu efektīvāku, operatīvāku un dinamiskāku**. Režīma darbības jomas paplašināšana un ciešāka sadarbība ar līdzīgi domājošām trešām valstīm veicinās tā funkcionalitāti.

2.6.2. Starptautisko nolīgumu veicināšana

Komisija ierosinās ES vārdā parakstīt un noslēgt **jauno protokolu, ar ko groza teroristu nodarījumu definīciju** Eiropas Padomes Konvencijā par terorisma novēršanu. Kad satvars būs stājies spēkā, tas nodrošinās **vienotu Eiropas mēroga teroristu nodarījumu definīciju** vairāk nekā 40 valstīm.

Komisijas mērķis ir vēl vairāk **stiprināt Eiropola un Eurojust ārējo sadarbību** terorisma apkarošanas jomā, izmantojot starptautiskus nolīgumus par personas datu apmaiņu ar trešām valstīm un starptautiskām organizācijām, īpašu uzmanību pievēršot būtiskajiem reģioniem.

2.6.3. Divpusējās un reģionālās sadarbības padziļināšana

Tiks stiprināta sadarbība ar **paplašināšanās partneriem**, lai veicinātu to paātrinātu integrāciju ES drošības struktūrā un veicinātu to tiesisko un stratēģisko satvaru saskaņošanu ar ES *acquis* un standartiem. Kad vien iespējams, tie tiks **pakāpeniski integrēti ES darbībās**, piemēram, zināšanu centrā radikalizācijas novēršanai un Eiropola, *Eurojust* un *CEPOL* darbībās, un gūs labumu no rīkiem, norādījumiem un spēju veidošanas, kas tiek nodrošināti dalībvalstīm.

Jaunais **kopīgais rīcības plāns terorisma un vardarbīga ekstrēmisma novēršanai un apkarošanai Rietumbalkānos 2025.–2030. gadam** arī atbalsta reģiona valstu piesaņošanu ES *acquis*, veicina operatīvo sadarbību un uzlabo mūsu partneru spējas reģionā. Kandidātvalstis un potenciālās kandidātvalstis arī turpmāk gūs labumu no īpašas tehniskās palīdzības, spēju veidošanas un ES finansējuma projektiem, piemēram, sabiedrisko vietu un kritiskās infrastruktūras aizsardzībai vai robežu pārvaldībai.

Tuvajiem Austrumiem un Ziemeļāfrikai ir stratēģiska nozīme globālajā cīņā pret terorismu. Saskaņā ar **Vidusjūras reģiona paktu** ES atbalsts būs vērsts uz robežu pārvaldības stiprināšanu, tiesībsardzības un tiesu iestāžu sadarbības uzlabošanu un vardarbīga ekstrēmisma un terorisma novēršanu ar zināšanu centra radikalizācijas novēršanas jomā atbalstu. Reģionāls dialogs par iekšējo drošību palīdzēs apkarot smago un organizēto noziedzību un terorismu.

ES turpinās atbalstīt **Sīrijas** atveseļošanu, atbalstot miermīlīgu un iekļaujošu pāreju un izlīgumu Sīrijā, kā arī tās reģionālo reintegrāciju. Turklāt ES 2026. un 2027. gadam nodrošinās finansiālā atbalsta paketi aptuveni 620 miljonu EUR apmērā, tai skaitā humāno palīdzību,

⁶⁴ Padomes 2024. gada 16. decembra secinājumi par ārējo un iekšējo saikņu stiprināšanu cīņā pret terorismu un vardarbīgu ekstrēmismu.

⁶⁵ [Padomes Kopējā nostāja \(2001. gada 27. decembris\) par konkrētu pasākumu īstenošanu cīņā pret terorismu \(2001/931/KĀDP\), OVL 344, 28.12.2001.](#)

sākotnējās atvaseļošanas atbalstu un divpusēju atbalstu, vienlaikus turpinot centienus reaģēt uz krīzi Sīrijas ziemeļaustrumos un nometnēs. Komisija arī aicina ES iestādes un dalībvalstis īstenot Padomes 2025. gada 23. jūnija secinājumus par Sīriju, kā arī ieteikumus, kas sniegti ES terorisma apkarošanas koordinators izdotajā **Rīcības plānā par Sīrijas izcelsmes terorisma draudu apkarošanu**.

Āfrikā, it īpaši Subsahāras Āfrikā, varu iegūst dažādi teroristu grupējumi. Cieši jāuzrauga arī situācija **Centrālāzijā un Dienvidāzijā**, kur pieaug reģionālā spriedze un grupējuma “Islāma valsts Horasānas province” (*ISKP*) ietekme. ES pastiprinās savu integrēto reaģēšanu, **integrējot drošības apsvērumus stratēģijas *Global Gateway* visaptverošajā pieejā un stiprinot tiešo atbalstu spēju veidošanai**. Programmas stiprinās robežu drošību, atbalstīs operatīvo sadarbību, stiprinās spējas atklāt un izjaukt nelikumīgas finanšu plūsmas, vērsīsies pret ekstrēmisma un vardarbības propagandu, vērsīsies pret jauno tehnoloģiju ļaunprātīgu izmantošanu un terorisma un organizētās noziedzības saiknes paplašināšanos vairākos reģionos, veidos kopienas noturību pret radikalizāciju un vervēšanu teroristu grupās un veicinās bijušo kaujinieku un ģimeņu rehabilitāciju un reintegrāciju.

ES un dalībvalstu ārējās darbības koordinēšana trešās valstīs ir īpaši svarīga, lai novērstu dublēšanos. Komisija kopā ar dalībvalstīm regulāri kartēs ES un dalībvalstu finansētos projektus, izstrādās jaunas Eiropas komandas iniciatīvas un veicinās sinerģiju starp ES rīcību un kopējās drošības un aizsardzības politikas misijām un operācijām valstīs, kuras īpaši skāris terorisms.

Terorisma apkarošanas dialogi veicina stratēģisku apmaiņu ar trešām valstīm, un tiem būtu jānovēd pie skaidriem un praktiski īstenojamiem secinājumiem, kas tiek efektīvi īstenoti. **ES terorisma apkarošanas ekspertu tīklam** ir būtiska nozīme informācijas apmaiņā par drošības situāciju trešās valstīs. Augstā pārstāve strādās, lai stiprinātu tīklu, nodrošinot plašāku reģionālo pārklājumu un ciešāku sadarbību, pievēršoties saiknei starp terorismu un organizēto noziedzību, teroristu finansēšanu un propagandu.

2.6.4. ES lomas stiprināšana daudzpusējā līmenī

Augstā pārstāve, Komisija un ES terorisma apkarošanas koordinators nodrošinās **ciešu ES koordināciju un spēcīgāku ES vadību daudzpusējos forumos**. ES turpinās izmantot savu līdzpriekšsēdētājas lomu Globālajā terorisma apkarošanas forumā (*GCTF*), lai virzītu uz priekšu civilpersonu vadītas terorisma apkarošanas darbības un veicinātu ilgtspējīgus un koordinētus daudzpusējus centienus.

ES arī izmantos savu lomu globālajā koalīcijā pret *Da'esh*, lai stiprinātu koordināciju reģionā. ES kopā ar dalībvalstīm 2026. gadā būs svarīga loma **ANO Globālās terorisma apkarošanas stratēģijas pārskatīšanā**, lai popularizētu ES vērtības un prioritātes, un tā turpinās sniegt ieguldījumu **notiekošajā ANO reformu procesā** – iniciatīvā “ANO 80”, kas ietver ANO terorisma apkarošanas struktūru.

Sadarbība ar **Eiropas Padomi, Finanšu darījumu darba grupu (*FATF*), Interpolu un NATO** tiks uzturēta uz tematiska pamata. Sadarbojoties ar tādiem forumiem kā Finanšu darījumu darba grupa un Globālais terorisma apkarošanas forums, ES arī risinās savstarpēji saistītās problēmas, ko rada teroristu finansēšana, vervēšana un propaganda, it īpaši sociālajos medijos. **Globālais Interneta forums terorisma apkarošanai (*GIFCT*)** arī joprojām būs

svarīgs Komisijas partneris. Visbeidzot, Komisija turpinās iesaistīties organizācijā *Christchurch Call Foundation*⁶⁶.

PAMATDARBĪBAS

Komisija:

- ierosinās parakstīt un noslēgt Protokolu, ar ko groza teroristu nodarījumu definīciju Eiropas Padomes Konvencijā par terorisma novēršanu;
- ieteiks Padomei pilnvarot Komisiju risināt sarunas par starptautiskiem nolīgumiem ar citām trešām valstīm par sadarbību ar *Eurojust* un Eiropolu;
- atbalstīs kopīgu rīcības plāna terorisma un vardarbīga ekstrēmisma novēršanai un apkarošanai ar Rietumbalkānu valstīm īstenošanu 2025.–2030. gada laikposmam;
- paplašinās zināšanu centra darbību, attiecinot to arī uz ES kandidātvalstīm un Vidusjūras reģionu;
- iestrādās drošības apsvērumus stratēģijas *Global Gateway* programmās un stiprinās tiešo atbalstu spēju veidošanai.

Komisija sadarbībā ar ES dalībvalstīm:

- regulāri kartēs terorisma apkarošanas un vardarbīga ekstrēmisma novēršanas un apkarošanas (*CT/PCVE*) projektus, ko finansē ES un dalībvalstis;

Augstā pārstāve:

- kopā ar Komisiju, ES terorisma apkarošanas koordinatoru un dalībvalstīm turpinās īstenot terorisma apkarošanas dialogus;
- stiprinās ES terorisma apkarošanas ekspertu tīklu;
- kopā ar Komisiju un ES terorisma apkarošanas koordinatoru nodrošinās ciešu ES koordināciju un spēcīgu ES vadību daudzpusējos forumos.

Augstajai pārstāvei un Padomei būtu:

- regulāri jāpārskata Kopējā nostāja 2001/931/KĀDP (“ES teroristu saraksts”).

3. Secinājumi

Terorisms un vardarbīgs ekstrēmisms joprojām problēma Eiropas drošībai. Šajā programmā ir izklāstīta ES atbilde: kopīga apņemšanās ar prognozēšanu, vienotību un apņemību stāties pretī šiem draudiem. Tā dod ievirzi visiem mūsu centieniem: **novēršana pirms vardarbības pamata rašanās, aizsardzība vietās, kur cilvēki ir visneaizsargātākie, un taisnīga reaģēšana pret tiem, kas vēlas nodarīt kaitējumu.**

Ar šo programmu Eiropas Savienība nostiprinās savas kolektīvās spējas paredzēt apdraudējumus, novērst radikalizāciju, aizsargāt savus iedzīvotājus gan tiešsaistē, gan bezsaistē un stingri reaģēt uz uzbrukumiem, saskaņojot šo pieeju gan savā teritorijā, gan ārpus tās. Programma nodrošinās vērienīgu rīcību visos pīlāros, prioritāti piešķirot **vairākām iniciatīvām**, kas risina jaunas problēmas, piemēram:

- **novēršanas rīkkopa nepilngadīgo radikalizācijas apkarošanai;**
- **Regulas par teroristisku saturu tiešsaistē iespējama stiprināšana;**

⁶⁶ *Christchurch Call Foundation* ir nevalstiska organizācija, ko izveidoja Jaunzēlande un Francija, reaģējot uz šausminošo teroristu uzbrukumu Kraistčērčā (*Christchurch*) 2019. gadā, lai izskaustu teroristisku un vardarbīgu ekstrēmistu saturu tiešsaistē.

- procedūra rīcībai pēc informācijas atbildsmes konstatēšanas , lai Šengenas Informācijas sistēmā apmainītos ar informāciju par brīdinājumiem, kas saistīti ar terorismu, kā arī
- jauna ES finanšu datu izguves sistēma.

Komisija virzīs izpildi visos pīlāros, sekos līdzī īstenošanai un nodrošinās, ka tiek pilnībā izmantots Savienības instrumentu, tiesību aktu un finansējuma potenciāls. Komisija informēs un iesaistīs Eiropas Parlamentu, Padomi, ES terorisma apkarošanas koordinātoru, dalībvalstis, privāto sektoru un pilsonisko sabiedrību šīs programmas īstenošanā.